

**Geminvs Mortis Ac Resvrrectionis Christi Scopvs E Divino Pavlli Effato II. Cor. V,
15. : Ad Salvta rem Festi Paschatis Celebrationem Propositvs In Academia
lenensi**

[Jena?]: Litteris Hornianis, [1733?]

<https://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn185283191X>

Druck Freier Zugang

A. B.
48. 6. 41.

63

La - 1092 (63.)

1. Knapp de raptu et cruce Pauli
dilect. prior
2. Knapp dilect. posterior
3. Rambach de maiestate Christi
divina
4. Callenbergii historia ecclesiae
orientalis recentior I.
5. Callenbergii histor. eccles. orient. II.
6. Michaelis de sapientia Christi.
7. Baumgarten de statu anima-
rum separatarum.
8. Baumgarten de fuga christi-
anorum.
9. Fecht de forma cateche-
seos paulinae.
10. Walch's Luthers Briefe
an die Salzburger Synode.
11. Reinbeck's Gesinnung des
Christi.
12. Baumgarten de omni prae-
sentiae vera notione.
13. Eleyxos spiritus sancti.
14. Carpzov de Logw Philo-
nis
15. Rufius de veris sinceri
sectatoris Christi requisitis.
16. Walchius de Lollaris
saec. XIII. testibus veritatis.
17. Resurrectionis Christi scopi.
18. Carponii program. pentecostale.
19. Buddaeus de vocatione
sacra N. Test.
20. Wernsdorffius de mystica
Theologia.
21. Freylinghausen exortatio
exegetico-philolo. ad psalmum
XVI.
22. Pastores bethleemitici
23. Boehmer program. sacrum
25. Michaelis demonstravit
quod substitutio victoriae
in opere redemptionis non
adversetur perfectionibus dei.
26. De falsis fictisque
religionibus.
27. Rus de introductione
in n. Test. generali.
28. Ihle de nominibus quibusdam
vet. et nou. Test.
41. Georgius de b. Lutheri
versione biblicorum
42. Proordium, in quo inquit
Christi in mundo missi sunt
sunt servandi filii hominum.
29. Freylinghausen. de cautionibus
quibusdam quas probationes
dogmatum theologicorum etc.
30. Baumgarten de immortalitate
Christi et christianorum
31. Baumgarten de iconolatria
christianorum idololatrica.
32. Michaelis de liminibus
syriacis.
33. Stiberitz de arca
foederis ordinaria columnarum
nabis et ignis sede.
34. Michaelis ferias pascha-
les religiose custodiendas.
de statu animae Christi etc.

35. Gasperius ultima
fata noachi etc.
36. Jampert. Foedum
effectu respirationis
non carere demonstrat.
37. Juncker. de vera morbo-
rum diagnosi etc.
38. Büchnerus de analysi
phosphori urinae.
39. Juncker. de Chymi-
ficatione.
40. Struensee de in-
congrui corporis
motus in salubritate.

GEMINVS MORTIS
AC
RESVRRECTIONIS CHRISTI
S C O P V S

E DIVINO PAVLLI EFFATO
II. COR. V, 15.

AD
SALVTAREM FESTI PASCHATIS
CELEBRATIONEM
PROPOSITVS
IN ACADEMIA IENENSI.

LITTERIS HORNIANIS.

GEMINVS MORTIS

DEI GRATIA
GVILIELMVS HENRICVS,
DVX SAXONIAE IVLIACI CLIVIAE MON-
TIVM ANGARIAE ET GVESTPHALIAE LAND-
GRAVIVS THVRINGIAE MARCHIO MISNIAE
PRINCEPS COMES HENNEBERGIAE COMES
MARCAE ET RAVENSBERGAE SAINAE ITEM
ET WITGENSTEINII DYNASTA
RAVENSTEINII

RECTOR ACADEMIAE MAGNIFICENTISSIMVS
AD SECTANDVM MORTIS ET RESVRRECTIO-
NIS CHRISTI SCOPVM SPIRITVS SANCTI
GRATIAM PRECATVR

C I V I B V S.

Nihil morte Christi humano generi salubrius, nihil
secuta eiusdem resurrectione optatius potuisse ob-
tingere, diuinum docet Pauli oraculum: Καὶ ὑπὲρ
πάντων, inquietis, ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μὴ ἐν ἑαυτοῖς
ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. II. Cor.
V, 15. Ex graeco in latinum sermonem verba haec SE-
BASTIANVS CASTELLIO ita conuertit: Ideo (Chri-
stus) pro omnibus est mortuus, ut viui non iam sibi ipsis vi-
uant, sed ei, qui pro eis & mortuus est & reuixit. Gemi-
num ab apostolo iam proponi mortis ac resurrectionis Chri-
sti scopum, & primum quidem, in pretiosissima mortalium
redemptione, alterum, in redemptorum, redemptori suo vi-
uendi, officio positum, de facili perspicitur. Primus,
qui

qui & principalis dici meretur, mortis & hanc secutae resurrectionis saluatoris nostri *scopus*, in redemptionem mundi intentus, designatur primis commatis verbis: καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανε, & *pro omnibus est mortuus*; quibus pariter accedunt vltima: τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι, quae hominibus Christo, pro eis mortuo ac resuscitato, viuendum esse, simul iniungunt. De consensu omnium nostrae ecclesiae doctorum *redemptio haec*, qua nobis gratia & salus adquisita est, potissimum in *satisfactione Christi*, DEO praestita, consistit, quae vero ipsa in *obedientia*, vt loqui amant, cum *actiua*, tum *passiua*, defigitur. *Actiuam* dicunt obedientiam, qua Christus, licet, secundum humanam quoque naturam, legis esset dominus, Matth. XII, 8. legi, & ceremoniali, & morali, sponte sua sese subiecit, Gal. III, 4. sq. eamdem pro nobis, legi obnoxiiis, perfectissime impleuit, Matth. III, 15. cap. V, 17. atque τέλος νόμου, seu finis legis, vel, vt Theophylactus exprimit, τελειότης, perfectior eius exstitit, Rom. X, 4. ad omnium credentium iustitiam, vt per hanc vnus obedientiam legi subditi fierent iusti coram DEO, Rom. V, 18, 19. & ab execratione legis redimerentur, quo adoptionem adipiscerentur. Gal. III, 10. c. IV, 5. *Passiua*, in qua muneris Christi sacerdotalis functio maxime eluxit, obedientia tantum eius in nos amorem prodit, vt se ipsum pro nobis in ara crucis fertum hostiamque DEO ad suauem odorem obtulerit. Eph. V, 2.

Ne vero arbitreris, *imaginariam aut simulatam redemptoris fuisse mortem*, quam tamen ad eius sacerdotium praecipue spectasse, tota fere condocet epistola, Hebraeis inscripta: ad veritatem mortis huius demonstrandam, egregie facere memineris notabilem plane *gminationem verbi*, quo Paullus, Christum reuera mortuum esse,

A. 2.

diser-

diserte iam indicavit. Attendas velim alia etiam *scripturae sacrae effata*, quae mortem eius veram luculenter inculcant. Iesum namque *emisisse spiritum*, Matthaeus c. XXVII, 50. eundem *expiravisse*, Marcus c. XV, 37. ac Lucas c. XXIII, 46. nec non, inclinato capite, spiritum dedidisse, Iohannes c. XVIII, 30. atque sic vno omnes ore, inter se consentientes, mortem eius perhibent evangelistae: de qua ne ipsi quidem Christi hostes dubitarunt, qui, quum *eum viderent iam mortuum*, hac de causa non fregerunt eius crura. Ioh. XVIII, 33. Nec minus servator mundi praesertim ob mortem, quam vere subiit, *ἀγνὸν ἐσθρῶμενον*, agnus vocatur occisus. Apoc. V, 12. c. XIII, 8. Si pariter *animae Christi verum a corpore discessum* aequo mediteris animo, novum, idque validum, exorietur de vera ipsius morte argumentum: siquidem in corpore haud mansit anima, quum fuerit in paradiso, ad quam beatitudinis sedem, eopte sui obitus die, latronem se deducturum, clementer pollicebatur: *hoc tibi confirmo*, inquit, *te hodie fore mecum in paradiso*. Lucae XXIII, 43. Sed & diligentius perpendatur ardua ista, animique cruciabilitibus obsepta, quae, cum inde ab incunabilis per totam pene vitam, tum maxime ultimis vitae diebus sub Pontio Pilato, haud repugnanter suscepta est, *Christi perpassio*, itemque execrabile supplicii genus, typo tamen aenei serpentis quondam praesignatum, *crucifixio* nempe prorsum horribilis; (Ioh. III, 14. coll. c. Num. XXI, 8, 9. Ioh. XII, 32, 33.) satis profecto hinc intelligetur, mortuum esse omnino nostrum conciliatorem, & patri extitisse obedientem usque ad mortem, immo ad mortem crucis, eoque pacto nos potenter redemisse a maledictione legis, ut ante oculos nobis proposuit apostolus. Phil. II, 8. Gal. III, 13. Praeterea firmandae mortis huius veritati satis esset, *sepulturam* adduxisse, ideo potissimum in scripturis sacris adfir-

adfirmatam, ne de illa amplius ambigendi vllus relinqueretur locus; haud quippe sepultum fuisset corpus, nisi exanimum. Matth. XXVII, 60, 61. Marc. XV, 46, 47. Luc. XXIII, 53. Ioh. XVIII, 40, 41. Denique ipsa Christi ex mortuis *resurrectione*, cuius hic mentio pariter facta est ab apostolo, doctrina de morte eius vera praeclare stabilitur. Corpus enim non aliud, sed idem numero, quod iacuit in sepulcro, & cum quo coniuncta iterum fuit anima, idem sane, licet summis simul praeditum gloriae dotibus, ab ipso DEI filio aequae atque a patre fuit proprie resuscitatum. Ioh. X, 18. Rom. I, 4. Apoc. I, 18. Rom. VI, 4. II. Cor. III, 14. Luc. XXIII, 31, 37.

Morte autem Christi sollicitè adstructa, caue existimes, vnionem personalem, quae ipsi DEI filio intercedit cum humana, quam adsumsit, natura, per eandem fuisse dissolutam: quum tamen λόγος in ipsa morte suppositum partium physice separatarum, animae & corporis manserit, atque huic, quam fingunt, hypostaticae vnionis dissolutioni e diametro aduersentur commemorabiles illae spiritus sancti orationes, quibus graphice pronuntiavit, *proprium DEI Filium* in mortem pro nobis omnibus traditum, Rom. VIII, 32. *dominum* item *gloriae* crucifixum, I. Cor. II, 8. *auctoremque vitae* esse interfectum. Act. III, 15. Vnde effusus pro nobis sanguis & filii DEI & ipse DEI vocatur sanguis proprius, cuius diuina plane virtute expurgamur ab omni peccato. Act. XX, 28. I. Ioh. I, 7. At cur ipsi DEO ac DEI filio mors vera adscribitur, licet secundum humanam tantum, non diuinam naturam fuerit demortuus? Fuitne ergo DEUS in morte subeunda plane otiosus, aut solum praetulit nomen seu titulum, vt per ἀλλόωσιν Zwinglianam sit censendum, hominem, qui DEO personaliter vnitus est, passum fuisse ac mortuum? Melius arbitrare. DEUS enim ad mortem ferendam vere

concurrit, primum omnium *suam ipsius subsistentiam largiendo*, dum persona haud alia, quam DEI aeterni, passa & vita est defuncta: deinde *sibimet ipsi eam imputando*, quum actio & passio, quae maxime de consilio sustinetur, sit personae totius, eique imputetur; hinc tota persona Christi passa est et mortua, etsi, ut quidem loqui sueuerunt, non totum personae: porro *roborando naturam humanam*, siquidem nullus homo viribus suis tantum irae diuinæ onus ferre potuisset: denique *morti huic infinitum adiucendo valorem*, ut ea in perfectam pro hominibus redimendis satisfactionem cederet. Satis inde colligitur, memoratam *Christi mortem* fuisse prorsus *innocentem*: ignarus quippe peccati, integer quoque et incontaminatus exstitit agnus DEI, mundi tollens peccatum; II. Cor. V, 21. I. Pet. I, 19. Ioh. I, 29. nec minus *diuinitus immixtam*: quamlibet enim DEUS haud fuerit auctor malitiae eorum, qui instrumenta detestandae occisionis fuere, malitia tamen istorum voluntaria iustissime usus est, ut tantum pateretur Christus, quantum erat destinatum, eumque Iudaei, nisi definita DEI sententia & prouidentia traditum, sceleris manibus non comprehenderent et ad palum alligatum sustollerent. Act. II, 23.

Quaesiueris forte, an mors haec redemptoris nostri fuerit necessaria, si, absque illa, vnica DEI gratia hominum saluti potuisset consuli? Haud vero est, cur de illius mortis, qua satisfecit DEO Christus, necessitate dubites, sectamque ita sequare Remonstrantium. Anne dedisset DEVS sanctissimus aequae ac benignissimae tam ignominiosae tamque truculentae morti vnicum suum, eumque innocentissimum, filium, nisi ob immutabilem eius iustitiam, peccatis grauiter offensam, & prouocatam ad vindictam, summa poposcisset necessitas, adcuratam pro liberandis peccatoribus exigere satisfactionem, quae
tamen

tamen, ratione alia, quam qua exhibita nunc est, exhiberi nequaquam potuit. Hinc ipse DEUS suum filium *ἱλαστήριον* (placamentum) per eius sanguinem proposuit in *demonstrationem iustitiae suae*, Rom. III, 25. licet id ipsum cetera esset maximum diuinae in nos gratiae documentum. *Martinus* quidem *Lutherus* verba haec Pauli de iustitia, morte Christi parata, ac per fidem nobis imputanda, exponit, vt ex ipsius patet versione: *damit er die Gerechtigkeit, die für ihm gilt, darbiere*: cui etiam consentit, quibusdam inductus rationibus, IACOBVS WELLERVS; sed propius ad apostoli mentem iam accedunt AEGIDIVS HVNNIVS, DAVID RVNGIVS, FRIDERICVS BALDVINVS, IO. GERHARDVS, ABRAH. CALOVIVS & SEBAST. SCHMIDIVS, qui eundem non de nostra, quae fide, in Christo collocata, obtineatur, sed de DEI ipsius iustitia, ad iustam procedente vindictam, hic loqui censent, ac prouidenter inculcant, doceri ab eodem, patrem sui filii, velut sponsoris, hac de causa requisivisse sanguinem ac mortem, ut cum *demonstraret suam iustitiam*, qua potuisset omnium omnino hominum acerrime vindicare peccata; tum aperte indicaret, accepta e pretioso sanguine redemptoris *satisfactione plenissima*, se, absque laesione huius iustitiae, peccata condonare, poenasque meritas remouere de medio. Idem certe firmavit Paullus sequenti versu, quo quamuis pariter adducat *demonstrationem iustitiae*, eam tamen non intelligit iustitiam, quae est in DEO, et vindicationi malefactorum destinata, de qua vix erat locutus; sed de demonstratione agit illius iustitiae, quae per fidem, sanguini Christi adhaerescens, euadit nostra, ac nobis imputatur: quam ob rem iustitia haec ab illa distinguitur pronomine, illi quippe, versu priori, reciprocum *ἀντὶ*; huic autem, versu hoc, relatiuum *ἀντὶ* adiectum reperiatur. Sed vt luculentius constaret, in iustitia

tiae siue obedientiae Christi, fide adprehensae, imputatione DEVM manere iustum, ac, spectata eius virtute, sine iustitiae suae detrimento iustum pronuntiare, qui fide firma saluatori innititur, verbis hisce notabiliter adiungitur, quod *DEVS sit ipse & iustus, & qui IESV fidem habentes iustificet.* Rom. III, 26. Ita nimirum bonus est DEVS, vt & sit iustus, sed & iustus ita, vt quoque bonus sit: vnde interuentu sacrificii Christi iustitiae non minus quam misericordiae attendit rationem, vt & persisteret iustus, & nihilominus ex misericordia credentem in filium iustificaret. Nec tamen eo procedas, vt *temperamentum quoddam misericordiae & iustitiae colloques in ipsa Christi satisfactione*, quod tantum in eiusdem translatione de hominibus ad Christum facta concedimus. Diuerse namque in iustificatione nobiscum agit DEVS *ex gratia & ex iustitia*: gratis quidem & *ex gratia*, ob gratuitam mortis Christi, per fidem adplicatae, imputationem; *ex iustitia* vero, ob satisfactionem morte eius pro nobis perfectissime praestitam eum in finem, vt per fidem esset nostra, nobisque ad vitam aeternam certo consequendam imputaretur.

Mortem vero Christi in salutem facere nostram ac nostro loco esse susceptam, oppido patebit, si exploratius consideretur, in ea conspici *vicariam satisfactionem*, DEO exhibitam. *Surrogatus* quippe Christus est, quum morti traderetur pro nobis obeundae, *in nostrum locum*, vt ex particula *ὕπερ* hic & alibi posita recte colligitur. Diserte iam dicit Paullus de iis, qui Christo debent viuere, ipsum *ὕπερ πάντων*, pro ipsis, esse mortuum, immo vnus Christi mortem, quam *ὕπερ πάντων*, pro omnibus, sustinuit, in iudicio diuino perinde valere, ac si omnes essent mortui. (v. 14.) Hac de causa *μεστῆς* ille vnicus inter DEVM & homines seipsum dedisse *ἀντὶ πάντων ὑπερ πάντων*,
pro

pro omnibus redemptionis pretium, I. Tim. II, 6. ac ὑπὲρ πάντων, pro omni homine DEI beneficio mortem gustasse fertur He b. II, 9. quin eundem ὑπὲρ ἀσεβῶν, pro impiis mortuum, Paullus, Rom. V, 6. ac pro peccatis semel passum esse, iustum ὑπὲρ ἀδίκων, pro iniustis, vt nos ad DEVM adduceret, Petrus I. ep. c. III, 18. signate docuit. Iustum quidem punire pro iniusto, iniustum videtur; adserit tamen hoc spiritus sanctus in oraculis diuinis, non secundum ordinem legis, sed extraordinariam DEI dispositionem. Vbique sane haud erit iniustum, pro nocente poenis adficere innocentem, si maxime hic & voluerit & potuerit satisfacere, & praeterea vitae suae fuerit dominus. Roborandae, quam in morte Christi obseruamus, satisfactioni vicariae inseruit etiam *culpa nostrae translatio*. Nonne culpam damnandorum hominum sibi a DEO sic imputari permisit, vt licet nullius esset peccati conscius, pro nobis efficeretur peccatum, quo nos in eo fieremus iustitia DEI? II. Cor. V, 21. Nonne hic agnus DEI peccatum mundi portauit, nosque ab eo excellenter liberauit? Ioh. I, 29. Nonne Christus pro nobis factus est execratio, vt ab execratione legis nos adsereret? Gal. III, 13. Sed & perspicua haec est satisfactio *ex poenarum, nobis debitarum, susceptione*, dum redemptor noster nostra peccata suo corpore sustulit in patibulum, atque indebita persoluit: I. Pet. II, 24. coll. c. Ies. LIII, 4. ff. Psalm. LVIII, 5. neque minus *e plenaria debitoris cuiusque absolutione*, siue delictorum venia, quam in Christo per eius sanguinem habemus. Eph. I, 7. Heb. VIII, 14. Opponimus hanc satisfactionis vicariae demonstrationem non tantum *Socinianis*, qui eam ausu temerario inficiantur; sed etiam, qui *perfectionem eius satagunt destruere*, *Arminii sectatoribus*, in vanam prolapsis opinionem, Christum DEO, pro peccatis poenas poscenti, nequaquam tam perfecte satisfecisse, vt vices subierit nostras, ac morte sua iustitiae diuinae, ad peccatorum vindictam compositae, ex asse respondens pretium persoluerit; sed eundem

B

dem

dem qualicunque, etiam si imperfecta, praestatione, accedente diuina acceptilatione, & aestimatione benigna oblato huius sacrificii, DEVM offensum placuisse. Verum ex argumentis iam adductis clarissime perspeximus, quod in hac satisfactione haud acceptauerit DEVS aliquid ex liberalitate, quod in se tale non esset, nec de iure suo in exactione poenae, a sponsore susceptae, quidquam remiserit: sed quod in illa Christus sustinuerit omnia, quae iustitiae diuinae rigor postulauit. Certe poenam haud aliam nostra vice ille pertulit, quam a nobis promeritam, atque a singulis ac omnibus subeundam. Ies. LIII, 12. Ipsa etiam ipsi imposita *maledictio*, quam lex peccatoribus cunctis, ut poenam, dictat, erat vicaria, legique adcurate respondebat. Gal. III, 13. Idcirco haec satisfactio Christi comparatur emtioni, & quidem per pretium τιμιον, ad modum vsitatae inter homines emtionis, persolutum. I. Cor. VI, 20. I. Pet. I, 17. Apoc. V, 9. Quamuis enim redemptoris nostri *mors haud aeterna fuerit duratione*, qua fuisse opus propter damnatorum hominum imperfectionem; *aeternam* tamen, eamque omnino iustitiae diuinae aequalem, *intensius* sustinuit mortem, quae aequiualebat morti durationis aeternae, si illi iungas aeterni filii DEI *infinitatem ac summam perfectionem*. Ipsa Christi *desertio a DEO* cum horrore anxio & grauissimis animi angoribus coniuncta, quum omnis plane sensus gratiae diuinae eidem subtraheretur, satis non edocet, eum vere *gustasse ipsam mortem aeternam*, Heb. II, 9. *etsi non aeternum, ac poenas persensisse infernas, licet non in inferno*. Si autem haec mors Christi infinita ac aeterna pollet virtute, audaciam Pontificiorum demirari satis non possumus, qui ipsam eius satisfactionem, in morte ista maxime positam, proterue inuadunt, *huiusque perfectionem peculiaribus*, quas fingunt & in duram animae afflictationem virgent, *satisfactionibus* adoriuntur: quum tamen nos sanguis Christi ab omni expurget peccato, isque sua morte pro omnibus peccatis, horumque poenis, & temporalibus, & aeternis,

ternis, ita satisfecerit, vt *ἀνὰ νότον*, condemnatio nulla exstet, cui sint obnoxii, qui sua fide haerent in Christo Iesu. I. Ioh. I, 7. Hebr. VIII, 12. Rom. VIII, 1. Efundata huius satisfactionis perfectione prodit quoque *perfecta peccatorum expiatio*, quum Christus, per suum ipsius sanguinem ingressus semel in sacrarium, aeternam adeptus sit redemptionem, illumque DEVS miserit, pro peccatis nostri ac totius mundi piaculum, I. Ioh. II, 2. c. III, 10. atque proposuerit placamentum, per fidem in eius sanguine collocandam, Rom. III, 24. vt hic misericors fieret, fidusque pontifex in rebus diuinis, quo populi peccata expiaret. Heb. II, 17. Patet inde luculenter, cur Christo eiusque morti, qua DEO satisfecit, saepe adscribatur *reconciliatio*; quippe Christus, qui semet ipsum redemptionis pretium pro cunctis dedit, vnus est ille sequester DEI & hominum, & pacem faciendo, nos vno in corpore reconciliauit DEO per crucem, peremtis in ea inimiciis: immo ipse pater, quum in Iesu esset, per eum nos ac mundum sibi reconciliauit. I. Tim. II, 5. Eph. II, 16. II. Cor. V, 18, 19: Facit nos de reconciliatione illa certiores gloriosa ipsius *resurrectio*, cuius iam aequae meminit apostolus, *Christum*, testatus, & *pro hominibus mortuum esse & resuscitatum*. Si hic non resurrexisset, vana esset nostra fides: adhuc essemus in peccatis nostris, I. Cor. XV, 17. nec constaret certo, morte ipsum sua vicisse mortem, DEVMque plene nobis reconciliasse: siquidem Iesus propter nostra delicta traditus, sed propter iustitiam nostram reuixit, Rom. III, 25. vt per iustitiam in fide sitam ipsa resurrectionis eius vis cognoscatur, Phil. III, 10. atque firme concludatur, si, quum essemus hostes, reconciliati simus DEO per eius filii mortem, nos multo magis reconciliatos seruari per eius vitam. Rom. V, 10. Cur autem redemptionis huius, quam morte ac resurrectione sua effecit Christus, non omnes fiunt participes, licet sint omnes redempti, vt quidem dictis scripturarum hic allegatis satis docemur? In promptu est causa: plerique suapte culpa destituntur fide in redemptorem, eiusque euangelio ac spiritui sancto morose resistunt, Satisfecit quidem

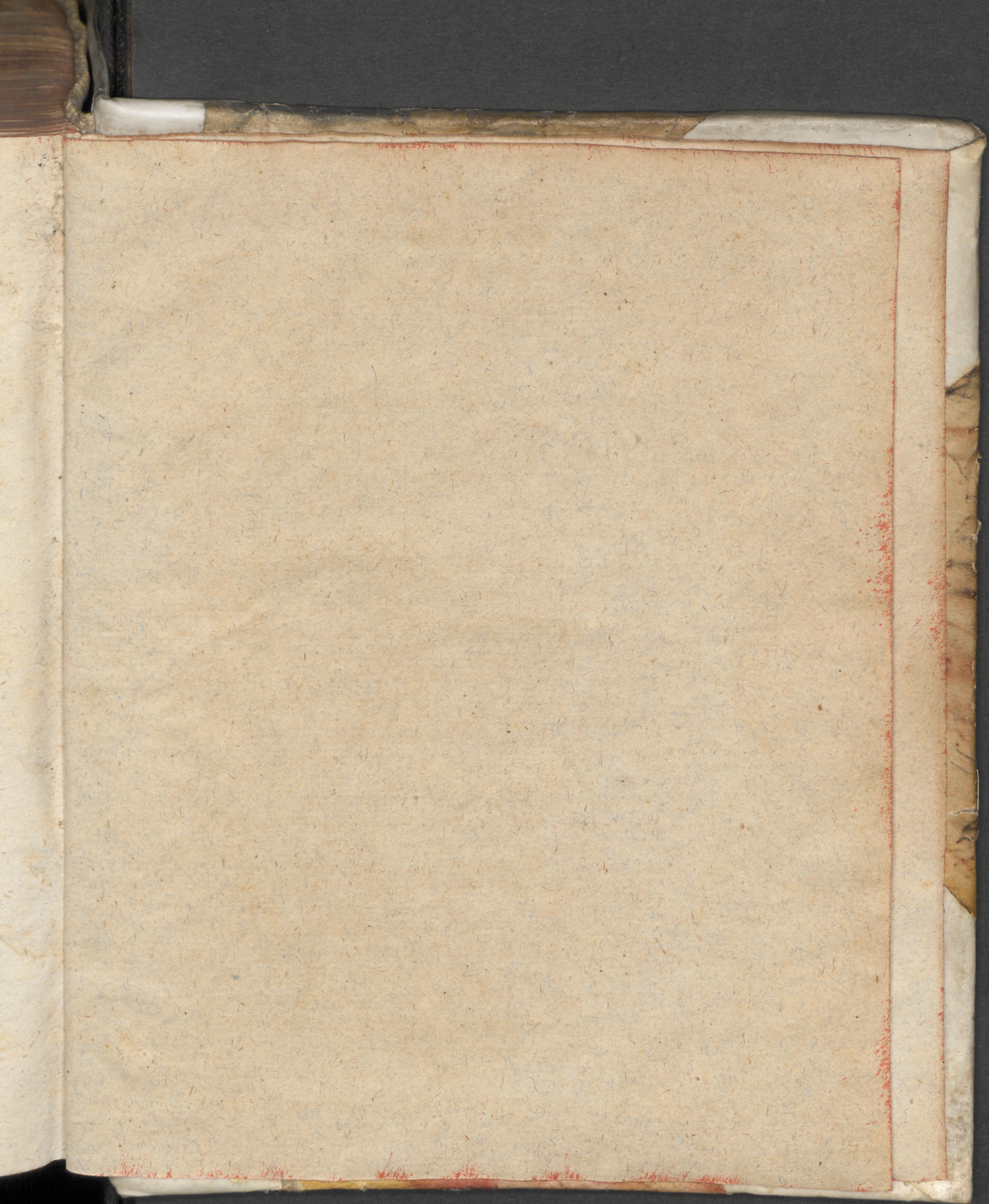
dem Christus pro nostris peccatis *sine hac conditione, si crediderimus*; & propterea, antequam credamus, ab eo re ipsa plenissime pro nobis est satisfactum: hinc eos etiam a Christo esse redemptos, testatur Petrus, qui hunc redemptorem abnegant, ac celerem ideo sibi conciliant perniciem; II. ep. c. II, 1. nec damnarentur increduli, nisi ob defectum eius in Christum fidei, qua credere iubebantur, se ab eo vere redemptos esse: Io. III, 18. Sed vero nullus redemptionis huius fructus expectari a nobis potest, antequam credamus, & vera eam fide adprehendamus, nobisque adplicemus. Christi redemptio multum differt ab eius adplicatione, quae hominum requirit fidem. Sua redemptione hominibus omnibus omnia ad salutem necessaria adquisiuit Christus; adplicantur vero vnice spiritui sancto non malitiose resistentibus. Nec vnquam tamen a redemptione omnium separanda est adplicationis intentio, eaque sincera, itemque ad eum gratiae ordinem constricta, vt illi possit repugnari. Hinc Christus, vi redemptionis vniuersalis, omnium est saluator, sed maxime eorum, qui in eum credunt. I. Tim. III, 10.

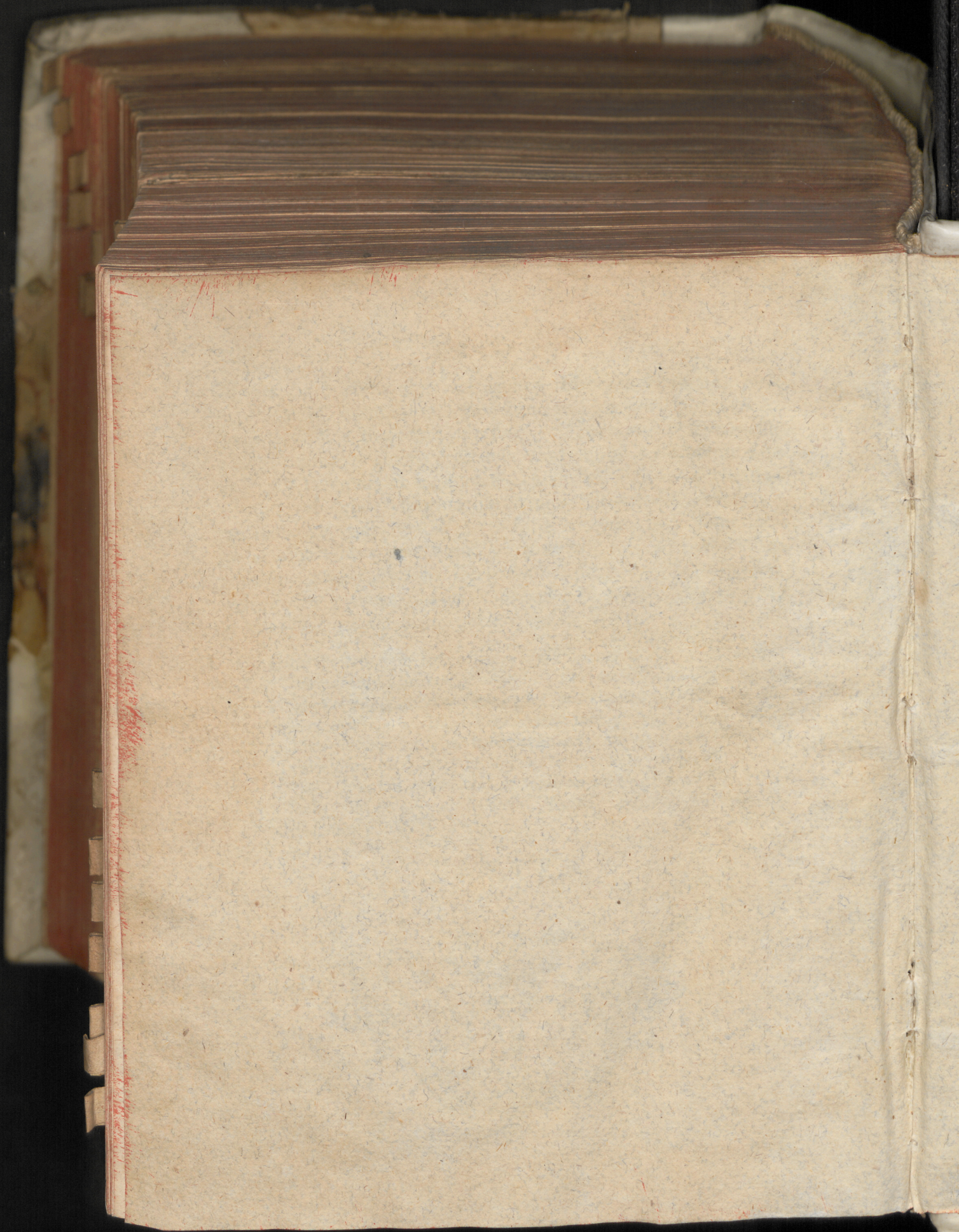
Declarato mortis ac resurrectionis Christi scopo primario, in redemptione omnium posito, paucis nunc dicamus de scopo eius altero, qui est *redemptorum, redemptori suo viuendi, officium*. Huic enim, qui pro nobis mortuus est ac renixit, non nobis ipsis, esse viuendum, enixe commendauit Paulus, qui etiam monuit, nullum nostrum sibi ipsi viuere, sed ita nobis esse viuendum domino, vt simus domini. Rom. XIII, 7. ff. Vtrumque scopum coniungit idem, loquens de Christo, quod semet ipsum pro nobis dederit, quo vos ab omni scelere vindicaret; haec verba primum; & sibi peculiarem populum purgaret, recte factorum cupidum; quae posteriora secundarium exponunt scopum. Tit. II, 14. Cum Paulo paria, diuino actus spiritu, proposuit Petrus, quod Christus peccata nostra ipse suo corpore sustulerit in patibulum, vt peccatis defuncti iustitiae viuamus, I. ep. II, 24.

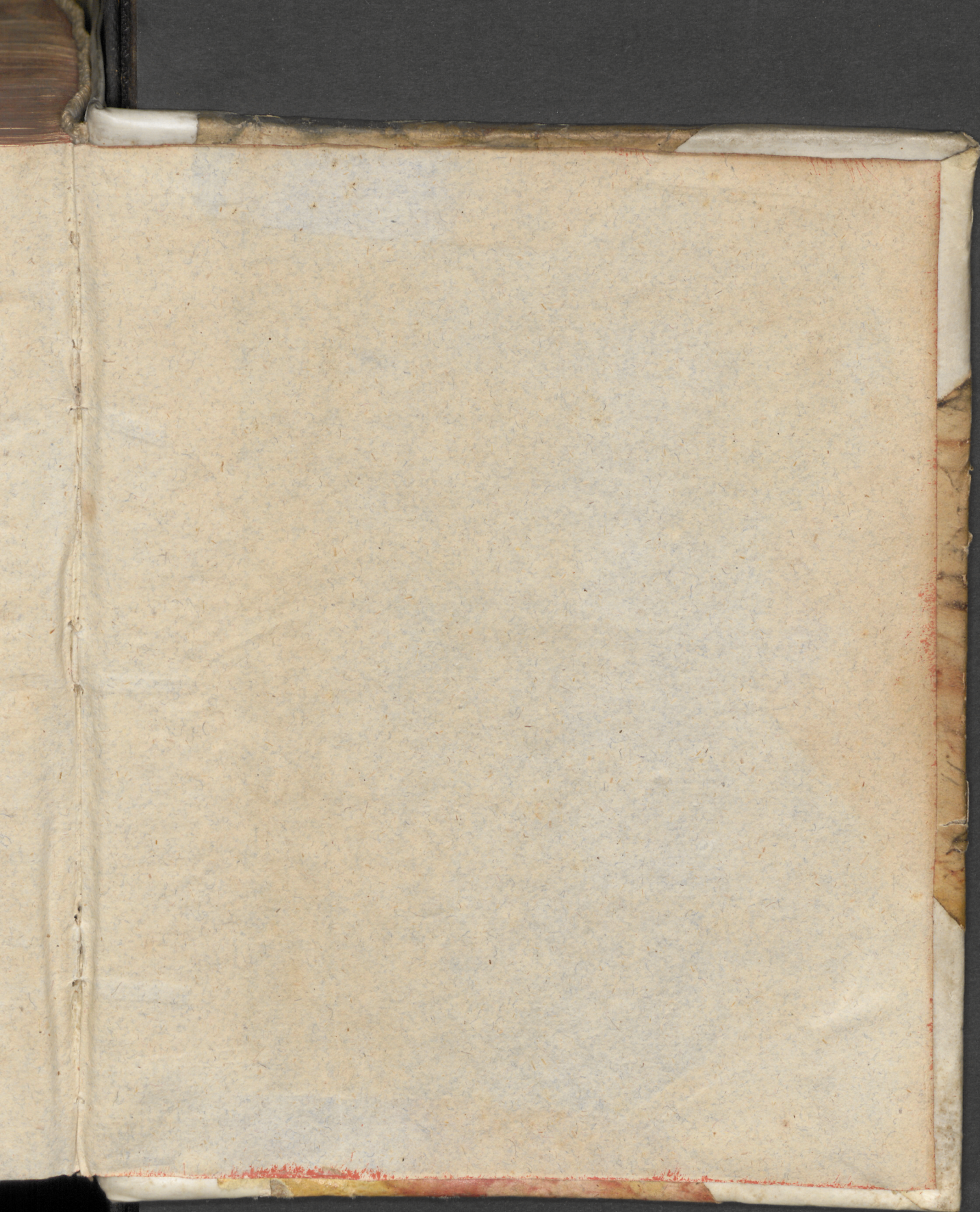
Agite igitur, CIVES, quoad eius facere, adiuti DEI gratia, potestis, pio expendite animo, quae de vtroque mortis ac resurrectionis vestrae scopo sunt producta: Viuite in Christo, per fidem ei adhaerendo, sed & Christo viuite, vt ipsius sectemini exemplar, nec DEVM peccatis de postero offendatis, a quibus vos liberare, tantum Christus adhibuit studium.

P. P. primo paschatis die M DCC XXXIII.

(L. S.)

12 GEMINVS MORTIS AC RESVRRECTIONIS CHRISTI SCOPVS.

dem Christus pro nostris peccatis *sine hac conditione, si crediderimus;*
propterea, antequam credamus, ab eo re ipsa plenissime pro nobis
satisfactum: hinc eos etiam a Christo esse redemptos, testatur Pe-
qui hunc redemptorem abnegant, ac celerem ideo sibi conciliant
nem; II. ep. c. II, 1. nec damnarentur increduli, nisi ob defe-
is in Christum fidei, qua credere iubebantur, se ab eo vere
esse: Io. III, 18. Sed vero nullus redemptionis huius fructus
nobis potest, antequam credamus, & vera eam fide ad-
nobisque adplicemus. Christi redemptio multum
adplicatione, quae hominum requirit fidem. Sua re-
tribus omnibus omnia ad salutem necessaria adquisi-
licantur vero vnice spiritui sancto non malitiose re-
quam tamen a redemptione omnium separanda est
adque sincera, itemque ad eum gratiae ordi-
nem co- possit repugnari. Hinc Christus, vi redemptio-
nis vniu- est saluator, sed maxime eorum, qui in eum
credunt.

Declarat- tionis Christi scopo primario, in redemptione
omnium posito. us de scopo eius altero, qui est *redemptorum*,
redemptori suo vi- Huic enim, qui pro nobis mortuus est ac re-
nixit, non nobis ip- enixe commendauit Paulus, qui etiam
monuit, nullum noi- sed ita nobis esse viuendum domino, vt
simus domini. Rom. 12, 1. ue scopum coniungit idem, loquens de
Christo, quod semet ip- erit, quo vos ab omni scelere vindi-
caret; haec verba prim- rem populum purgaret, recte facto-
rum cupidum; quae post- exponunt scopum. Tit. II, 14. Cum
Paulo paria, diuino actus f- trus, quod Christus peccata no-
stra ipse suo corpore sustulerit. catas defuncti iustitiae viuamus,
I. ep. II, 24.

Agite igitur, CIVES, q- iuti DEI gratia, potestis,
pio expendite animo, quae de vtro- electionis vestrae scopo sunt
producta: Viuite in Christo, per h- sed & Christo viuite,
vt ipsius sectemini exemplar, nec de postero offen-
datis, a quibus vos liberare, ta- buit studium.
P. P. primo paschatis III.

(L.S.)